

Beslutningsforslag nr. B 56. Fremsat den 29. november 1985 af Hanne Thanning Jacobsen (SF), Birthe Hansen (SF), Ingerlise Koefoed (SF), Ebba Strange (SF), Thoft (SF), Albrechtsen (VS), Anne Grete Holmsgård (VS), Lenger (VS) og Tinning (VS)

Forslag til folketingsbeslutning

om at tilføre yderligere midler til det sikkerheds- og nedrustningspolitiske udvalg

Folketinget pålægger regeringen at overføre 1 mill. kr. fra forsvarrets oplysnings- og velfærdstjeneste (FOV) til regeringens sikkerheds- og nedrustningspolitiske udvalg (SNU) til brug for en særlig oplysningsindsats i FNs

internationale fredsår i 1986 på skoler, højskoler, gymnasier, HF og andre uddannelsesinstitutioner samt til administrationen af denne oplysningsindsats.

Bemærkninger til forslaget

Forsvarets oplysnings- og velfærdstjeneste har hidtil haft en årlig bevilling på ca. 8,6 mill. kr., mens regeringens sikkerheds- og nedrustningspolitiske udvalg (SNU) har haft en bevilling på ca. 1,7 mill. kr. til sin oplysningsvirksomhed. Når man ser på resultatet af den virksomhed, disse to organer udfører, er det hævet over enhver tvivl, at SNU i langt højere grad har formået at udnytte sin bevilling til at skabe den nødvendige og nuancerede debat om freds- og sikkerhedspolitiske spørgsmål.

Et skoleeksempel på den ensidighed, med ganske få undtagelser, som hidtil har præget FOVs publikationsvirksomhed, er den videoserie med tilhørende teksthæfter til brug i folkeskolernes 8.-10. klasser, som FOV udsendte i sommer. Materialet har været kritiseret voldsomt i pressen og er af en så ensidig militaristisk art, at det bør påkalde sig en politisk reaktion.

Forslagsstillerne skal give et enkelt eksempel fra videoserien, for at folketingets medlemmer kan danne sig et indtryk af seriens ensidige indhold:

Den første sekvens behandler problemerne vedrørende forsvar og nedrustning med udgangspunkt i fabeln om dyrene, som samledes til en fredskonference. Løven ville have ørnens vinger stækket, ørnen ville have løvens kløer klippet af, løven ville have tyrens horn afskaffet, mens bjørnen skar igennem og foreslog i stedet en broderlig omfavelse. Og den klemte ... og den klemte ... og kun fordi de øvrige dyr i fællesskab forsvarede sig,

lykkedes det at redde livet. Tilbage sidder man med opfattelsen: Bjørnen (læs den sovjetiske bjørn) er svigefuld, fredskonferencer nytter ikke noget. Kun den, der har våben og er villig til sammen med sine venner at bruge dem, har en chance for at overleve. Denne holdning, som på forhånd udelukker en ubevæbnet fred, er i modstrid med den officielle danske udenrigspolitik, som netop har til formål at skabe forudsætningerne for en ubevæbnet fred.

Forslagsstillerne har den opfattelse, at det ikke er folketingets opgave at censurere FOVs materiale, men når det har denne meget ensidige karakter, bør det påkalde sig en reaktion. For at skabe den nødvendige og nuancerede debat, for at støtte FNs internationale fredsår og for at fastholde det ganske høje niveau, som den folkelige debat om sikkerhedspolitiske spørgsmål generelt har fået i de senere år, ønskes SNU's oplysningsbevilling forøget på bekostning af FOVs tilsvarende bevilling.

Da det ikke er forslagsstillerne's formål, at SNU's aktiviteter skal begrænses, fordi SNU nu yderligere skal administrere penge til oplysningsvirksomhed, har forslagsstillerne fundet det hensigtsmæssigt, at bevillingen på 1 mill. kr. skal anvendes såvel til oplysningsvirksomheden som til administrationen heraf.

I bilaget fra SNU's årsberetning 1984 gengives SNU's redegørelse for, hvorledes de tildelte midler hidtil er brugt. Som det fremgår, er denne anvendelse både debatskabende og nuanceret.

Bilag 1

Økonomisk støtte til oplysnings- og forskningsvirksomhed i tiden 1. januar–31. december 1984

Ansøger	Bevillingsformål	Beløb kr.
Center for Europæisk Uddannelse	Konference for historie- og samfundsfaglærere i gymnasiet, handelsgymnasiet og højskolen. Konferencens emne: »Den europæiske dimension i historieundervisning: Fra konflikt til samarbejde«.	17.301,00
Niels Erik Rosenfeldt	Deltagelse i »The international Hearings on Soviet Realities« i Tel Aviv, Israel, den 26. februar–3. marts 1984.	13.285,61
Michael H. Clemmesen	Deltagelse i det af Forsvarets Høgskoleforening i Oslo arrangerede symposium »On the Role of Conventional and Nuclear Weapons in Deterrence and Defence of Europe«, 13. marts 1984.	900,00
Det udenrigspolitiske Selskab	Renskrivning af bibliografi over dansk sikkerhedspolitisk litteratur i perioden 1945–1983 udarbejdet af bibliotekar Anna-Lise Nevald, Folketingets Bibliotek.	5.000,00
Nedrustningspolitisk Gruppe	Tilvejebringelse af sikkerheds- og nedrustningspolitisk relevant dokumentationsmateriale fra USAs kongres.	15.000,00
Projektet »Dansk sikkerhedspolitik« v/ Nikolaj Petersen	Videreførelse af et i 1982 indledt forskningsprojekt vedrørende Danmarks aktuelle sikkerhedspolitiske situation. Bevillingen skal bl.a. dække undersøgelser over Scandilux-samarbejdet ved Nikolaj Petersen og forskning omkring »koblingsproblematikken« mellem USA og Vesteuropa ved Hans-Henrik Holm.	45.223,00
Nej til Atomvåben, Århus	Betaling af rejseudgifter for Jan Øberg, Mogens Godballe, Michael Kraft og Jens Jørn Graabæk i forbindelse med afholdelse af åbent seminar om alternativ sikkerheds- og forsvarspolitik i Århus 10.–11. marts 1984.	1.932,00
Atlantsammenslutningen	Afholdelse af seminar med emnet »Hvorfor NATO? Er der alvor bag vort medlemskab« på Kolle-Kolle 14.–15. januar 1984.	15.000,00

Værn om Danmark	Afholdelse af landsomfattende møderække om sikkerhedspolitiske spørgsmål, herunder relationer til NATO-allierede samt det kommende forsvarsforlig. Tilsagn fra forsvarschef Knud Jørgensen, Lasse Budtz, Knud Østergaard, Peter Duetoft, Robert Pedersen, Tage Kaarsted og Bent Jensen.	15.000,00
Militært Tidsskrift	Deltagelse af oberstløjtnant K. V. Nielsen i det 5. seminar om international sikkerhed arrangeret af The Graduate Institute of International Studies, Genève, 16.-21. juli 1984.	15.600,00
Arbejderbevægelsens Internationale Center	Betaling af rejseudgifter, honorarer og opholdsudgifter for indlejerne Mike Cooley og Jan Øberg m.fl. i forbindelse med afholdelse af fredskonference med temaet »Nedrustning – beskæftigelse« den 10. marts 1984 på	
Christiansborg.		12.000,00
Anders Boserup	Afholdelse af et firedages internationalt Pugwash symposium i Danmark i marts måned 1984. Symposiets emne: Conventional Forces in Europe.	125.322,84
Krigsvidenskabeligt Selskab	Afholdelse af seminar om NATOs strategi.	58.443,88
Sikkerhedspolitisk Studiegruppe	Afholdelse af foredrag om Tysklandsproblemet (Karl Kaiser)	5.844,15
Verdensnedrustningskampagnen	Bidrag (rest fra 1983, hvor betaltes 90.000,00 kr.).	160.000,00
Tidsskriftet Horisont	Trykning af fire »fakta«-sider med sikkerheds- og nedrustningspolitisk indhold.	5.000,00
Den danske Pugwash-komité	Det danske bidrag til Pubwash-bevægelsens London-kontor.	25.421,16
FN-forbundet	Avis i nedrustningsugen »FN, Krigen og Freden«.	52.000,00
	»Sikkerhed og Nedrustning – debat, artikler, bibliografi«.	35.400,00
	Arrangement på Christiansborg med udenlandske sikkerhedspolitiske eksperter. Dækning af rejseomkostninger og honorarer til foredragsholdere.	15.000,00
	Weekendseminar om fredsforskning i Danmark. Dækning af rejseomkostninger og honorarer til foredragsholdere.	15.000,00

Bilag til f.t.beslutn. vedr. det sikkerheds- og nedrustningspolitiske udvalg

Erling Bjøl/Niels Jørgen Haagerup (IISS)	Engangstilskud til særlig kapitalfond for IISS.	50.000,00
FO Fakse-Rønnede ved Lars Kristensen	Transport, bispisning, honorarer til indledere ved sikkerhedspolitisk debat 3. maj 1984.	1.630,40
KU, VSU, DSU og Fredsgruppen, Jelling	Dækning af indledernes rejseudgifter i forbindelse med debateftermiddag.	330,00
Danske Læger mod Kernevåben	Deltagelse i 4. verdenskongres for IPPNW.	10.000,00
Arbejdernes Fællesorganisation i København og Frederiksberg/fagbevægelsen for Fred i Storkøbenhavn	Rejse- og opholdsudgifter for Edith Ballentyne for deltagelse i »Dansk Fredskonference 84«.	4.403,57
Aalborg Universitetscenter	20 studerendes deltagelse i fredsundervisningskursus i Dubrovnik.	8.350,00
Michael Krasner	Forskningsprogram om fredsbevægelser i Danmark.	25.751,00
Frederik Pitzner-Jørgensen	Deltagelse i konference om økonomiske relationer mellem Øst og Vest, Canada.	8.842,00
Nej til Atomvåben, Århus	Rejseudgifter for to foredragsholdere ved offentligt sikkerhedspolitisk møde	370,00
Sigurd Olaf Nielsen	Projekt »Development of Peace Games Software for Mass Use with Home Computers« (betinget).	30.000,00
Borgens Forlag	Oversættelse af »The Nuclear War File«.	17.000,00
Mellemfolkeligt Samvirke	International arbejdslejr over freds- og nedrustningspolitik	2.000,00
Det udenrigspolitiske Selskab	Temanummer af »Fremtiden«.	20.000,00
Nordisk Alternativ kampagne	Seminar: »Sikkerhedspolitik i Norden«.	5.221,00
Marianne Boisen/Lise Gjellerup Koch	Flybillet til USA til møde i »Mothers for Peace«.	2.500,00
Samuel Rachlin	Gennemførelse af forskningsprojekt ved Harvard University omkring sammenhængen mellem sovjetisk politisk adfærd og russisk psykologi og mentalitet.	40.000,00
Tidsskriftet Retfærd	Temanummer med titlen »Ret mod atomvåben«.	6.000,00
Arbejdernes Oplysningsforbund i Danmark	Trykning af studie- og debatmateriale om sikkerhed og nedrustning.	12.000,00
Den danske forberedelsesgruppe vedrørende 3. europæiske atomnedrustningsforum	Støtte til den danske deltagelse i END-konferencen i Perugia, juli 1984.	10.000,00

Konservativ Skole-Ungdoms Landsorganisation	Udsendelse af skoleavis omkring sikkerhed og nedrustning.	4.000,00
Mellempolkeligt Samvirke	Fremstilling af forkortet udgave af SIPRI's årbog 1984 (garantisum).	25.000,00
Nej til Atomvåben v/ Viggo Poulsen	Honorar og transport for oplægsholdere ved seminar på Assens højskole op til	6.000,00
Torben S. Holm	Deltagelse i årsmøde for dansk Selskab for Statskundskab, Sandbjerg.	500,00
Internationalt Forum	Dansk oversættelse af Fred Hallidays bog »The Making of the Second Cold War« (Garantisum).	15.000,00
Foreningen af aktive udviklingsforskere i DK	Afholdelse af seminar om oprustning og udvikling 25. september 1984.	5.375,25
Tryk for Fred	Oversættelse og trykning af pjecen »Alternativ sikkerhed«.	1.600,00
Jørgen Teglers	Deltagelse i konference arrangeret af Dansk selskab for Statskundskab.	730,00
Foreningen til Formidling af Viden om international udvikling, fred og sikkerhed	Videreudvikling af mobil materialesamling vedrørende sikkerhedspolitiske problemer til brug i folkeskolen og ungdomsskoler.	2.500,00
Specialarbejderforbundet i Danmark	Afholdelse af fællesnordisk konference om Norden som atomvåbenfri zone.	45.000,00
Ole Maaløe	Rejseudgifter i forbindelse med deltagelse i Pugwash-konference, Sverige, sig selv og student.	2.556,00
Jørgen Kjær, Humanister for Fred	Dansk deltagelse i fredsseminar på Bremens Universitet.	4.238,00
Mogens Godballe	Deltagelse i END-konference, Perugia, juli 1984.	2.300,00
Venstres Landsorganisation	Rejsegodtgørelse for deltagere i sikkerhedspolitisk seminar afholdt i samarbejde med Hjemmeværnet.	10.000,00
FN-forbundet	Pjece om folkeretten og masseødelæggelsesvåbnene.	33.000,00
Mogens Godballe	Udgivelse af manuskript »Et dansk defensivt forsvar« (garantisum).	25.000,00
Landsforeningen Ungdomsringen	Udsendelse af særnummer af »Ungdom & Fritid« om fredsspørgsmål.	5.000,00
International Liga for Fred og Frihed	Afholdelse af seminar »Hvorfor bruge våben – brug FN« i Vejle.	10.000,00

Konservativ Ungdoms Landsorganisation	Afholdelse af sikkerhedspolitisk konference.	10.000,00
Nej til Atomvåben	Deltagelse i fredskonference i Reykjavik.	8.000,00
Paul Claesson	Deltagelse i fredskonference i Reykjavik.	4.000,00
Finn Laursen	Dækning af udgifter i forbindelse med forskningsophold i USA.	20.000,00
Demokratisk Fredsfraktion	Afholdelse af to sikkerhedspolitiske konferencer, Køge og Kolding.	20.000,00
Tidsskriftcentret	Supplering af samling af internationale fredstidsskrifter.	7.000,00
Hanne Lindblom, Jørn Bøye Nielsen	Opfølgning af seminar for lærere om fredsundervisning (op til).	2.500,00
Feltartilleriforeningen Skive-Viborg og Omegn	Offentligt sikkerhedspolitisk møde på Skive kaserne (op til).	5.000,00
Jens Berthelsen	Kursusdeltagelse på »Akademie Sankelmark«.	950,00
Folk for Fred, Holstebro	Dækning af underskud ved aktiviteter i forbindelse med FN's nedrustningsuge.	1.600,00
Forlaget Eirene	Udgivelse af bog om socialdemokratiet og dansk sikkerhedspolitik.	20.000,00
Fredsavisen	Temanummer om dansk atomvåbenpolitik.	11.800,00
Dennis Kehr	Rejseudgifter for foredragsholdere i forbindelse med seminar om nye veje i nedrustningsspørgsmålet.	3.294,85
Konservativ Ungdoms Landsorganisation	Udgivelse af blad »Aldrig mere 9. april«.	12.000,00
Gymnasielærere for Fred	Konference »Teaching Peace«, rejseudgifter.	968,00
Bent Jensen, Odense Universitet	Tillægsstøtte i forbindelse med seminar afholdt i 1983.	600,00
Københavns Universitet	Niels Bohr symposium 1985.	100.000,00
Jens Nauntofte	Forskningsprojekt om amerikansk mellemøstenpolitik, Georgetown University.	40.000,00
Grethe Gram, International Horisont	Temanummer om atomvåbenfri zoner.	4.000,00
International Liga for Fred og Frihed	Deltagergebyr ved konference om Norden som atomvåbenfri zone.	900,00
Tidsskriftet Politica	Temanummer om »Vesteuropas Sikkerhed«.	5.000,00

Nej til Atomvåben	Tilskud til rejseudgifter til END-planlægningsmøde i Belgien.	1.000,00
Den danske arbejdsgruppe for »Traktat Nu«	Rejseudgifter og honorarer for oplægsholdere ved seminar om Norden som atomvåbenfri zone.	10.000,00
FN-forbundet	Udgivelse af »Sikkerhed og Nedrustning« i 1985.	35.900,00
Det udenrigspolitiske Selskab	Rejse- og opholdsudgifter for Sir James Eberle i forbindelse med foredrag.	8.000,00
Nej til Atomvåben, Århus	Fremstilling af teksten masterkopi af videofilm »A Change in the Weather« om atomvinter.	3.500,00
Tidsskriftet Ikkevold	Udgivelse af temanummer om emnet »tilidsskabende foranstaltninger«.	10.000,00
Mary Dau	Udgivelse af bogen »Afspændingen – illusion eller realitet?«.	30.000,00
Danske Studerendes Fællesråd	Dækning af udgifter til materiale og oplægsholdere ved afholdelse af fredskonference, december 1984	2.000,00
Udgivergruppen Monitor v/ Kasper Bartholdy	Udgivelse af sikkerhedspolitisk »newsletter« i lanceringsfasen.	30.000,00
Museum Tusulanums Forlag	Udgivelse af dansk oversættelse og bearbejdelse af Anatol Pikas' »Fredsostran. Studieförslag och utvicklingsaspekter«.	25.000,00
Det krigsvidenskabelige Selskab	Udgivelse af rapport om NATOs strategi	47.325,00
Niels Erik Rosenfeldt, Slavisk Institut, Københavns Universitet	Udgivelse af bog om »Information og kommunikation i Øst-Vest sammenhæng«.	25.316,00
		1.611.524,71

Bilag 2

Rejsestipendier for journalister i tiden 1. januar–31. december 1984

Ansøger	Bevillingsformål	Beløb kr.
Flemming Ytzen	Reportagerejse til Manila, Tokio og Seoul med henblik på analyse af forandringerne i det militære og sikkerhedspolitiske billede i Fjernøsten.	10.000,00
David Jens Adler	Reportagerejse til USA med henblik på belysning af rum- og elektronikteknologiens konsekvenser for militære systemer på kort og mellemlangt sigt.	8.000,00
Poul Erik Jessen	Rejse til Østtyskland, Polen, Litauen, Letland og Estland samt Helsingfors og Stockholm med henblik på at vurdere arbejdet i diverse Østersøgrupper og -konventioner.	6.000,00
Karsen Kjær Hansen	Reportagerejse til Iran og Golfen med henblik på belysning af forholdene i området.	6.000,00
Jens Lohmann	Reportagerejse til USA og Mellemamerika med henblik på undersøgelse af de sikkerhedspolitiske aspekter ved konflikten i den sidstnævnte region.	8.000,00
Søren Søtoft	Reportagerejse til FNs hovedkvarter med henblik på undersøgelse omkring FN-rapporten vedrørende aspekter omkring konventionel nedrustning.	6.000,00
Jens Jørgen Jæger	Reportagerejse til Bern med henblik på undersøgelse af det svejtsiske civilforsvarssystem.	4.000,00
Troels Aagaard	Reportagerejse til Pakistan, Indien og Afghanistan med henblik på undersøgelse af stormagtskonfrontationen, lokale konflikter og oprustningen i de nævnte lande.	10.000,00
Karin-Lis Svarre	Reportagerejse til USA med henblik på materialeindsamling og baggrundsorientering vedrørende amerikansk sikkerhedspolitik.	8.000,00

Connie Pedersen	Rejse til USA med henblik på materialeindsamling til projektet »USA-Europa, modstridende eller sammenfaldende interesser«.	8.000,00
Torben Østerby	Rejse til USA, Storbritannien og Forbundsrepublikken med henblik på belysning af Danmarks troværdighed som NATO-partner, atomtærsklen m.m.	8.000,00
Anders Tandrup	Reportagerejse til Sydøstasien med henblik på belysning af forholdene omkring Thailand og konflikterne i Kampuchea.	8.000,00
Erik Rasmussen	Reportagerejse til Svejs og Østrig med henblik på beskrivelse og problematik vedrørende defensive forsvarsmodeller.	4.000,00
Søren Møller Christensen	Reportagerejse til Paris, Rom og Zürich med henblik på undersøgelse af de franske atomstyrkers rolle ved en amerikansk tilbagetrækning fra Europa.	6.000,00
Kirsten Bruun	Rejse til Tyskland med henblik på undersøgelser omkring emnet afspænding.	6.000,00
Anders Jerichow/Øjvind Kyrø	Reportagebesøg i Moskva og Washington med henblik på at beskrive og studere den militærteknologiske udviklings indflydelse på udformningen af militære doktriner.	8.000,00
Poul E. Svejstrup Nielsen	Reportagerejse i Asien med henblik på en undersøgelse af verdensdelens sikkerhedspolitiske problemer.	12.000,00
		<hr/> 126.000,00